

Motion

Till Kommunfullmäktige i Piteå

Inför gratis kollektivtrafik för alla kommunens barn och ungdomar under 19 år.

Inledning

FN:s konvention om barnets rättigheter ska följas av Piteå kommun, utan undantag. Den stadgar alla barns rätt till en skälig levnadsstandard och till de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnets utveckling. Addera att Piteå kommun har beslutat att ha som mål att bli den barnvänligaste kommunen i landet.

Vänsterpartiets grund för motionen

Med utgångspunkt från ovan inledning anser Vänsterpartiet att kommunens barn och unga under 19 år ska kunna röra sig fritt i kommunen, på lika villkor, träffa vänner och ta del av hela kommunens utbud av fritidsaktiviteter och kultur.

Genom att erbjuda gratis kollektivtrafik till barn och ungdomar så skulle vi nå en bra bit längre för att uppfylla dessa övergripande mål.

Vikten av kollektivtrafik för Piteå kommuns unga har även tagit sig tydligt uttryck i rapporten "Unga tycker 2022", Kommunledningsförvaltningen Piteå kommun, där unga anger kollektivtrafiken med dess tillgänglighet som den viktigaste punkten av alla under "Övriga synpunkter om vad du vill".

Flera kommuner, i Sverige och Europa, har prövat att genomföra gratis kollektivtrafik inom sina kommuner. Försöken är intressanta både ur ett socialt och ekonomiskt perspektiv och ur ett miljöperspektiv.

I en rapport från Ramböll, 2015, "Litteraturstudie avgiftsfri kollektivtrafik" anges bland annat följande i slutsatsen:

- Alla städer som har provat avgiftsfri kollektivtrafik visar på stora ökningar av antalet resande.
- Att minskat antal bilresor har positiv effekt på miljön generellt sett.
- Kristinehamn, med en folkmängd om ca 25 000 invånare, fick enligt beräkningar minskad fordonskörning med över 100 000 km per år.

I vår kommun finns det betydande svårigheter att ta sig till/från de yttre delarna av vår kommun och kommunens tätort. På helgerna går inga bussar över huvud taget. För många familjer och unga är det av stor betydelse att kunna nyttja kollektivtrafiken utan ytterligare kostnader, även för de resor som inte är avgiftsfria skolskjutsar eller på annat sätt bidragsfinansierade.

Vissa grupper missgynnas av nuvarande ordning inom kollektivtrafiken, framför allt barn/ungdomar, men även andra individer och äldre utan körkort, eller möjlighet till körkort, för personbil.

För att använda ett mer formellt och mätbart språk kan vi tala om trafikmaktsordningen i Piteå. Trafikmaktsordningen är ett uttryck, myntat av aktivistnätverket Planka.nu, som visar på en hierarki bland trafikslag.

I Piteå är det uppenbart att olika färdmedel tilldelas olika mycket resurser och plats.

För Piteås vidkommande är bilen ohotad överst i trafikmaktsordningen.

I senaste publicerade Medborgarundersökningen anser bara 18% av tillfrågade Piteå att ”Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik till fritidsaktiviteter är bra”

En liknande fråga för bilen blir 98%!

Noterbart är att förbättringar för kollektivtrafiken inte behöver medföra försämringar för biltrafiken

Om vi vill minska den privatbilism som tydligt påverkar vår miljö och samtidigt ge alla ungdomar möjlighet att röra sig fritt i kommunen måste kollektivtrafiken utvecklas väsentligt.

En satsning med avgiftsfri kollektivtrafik för alla kommuninvånare under 19 år skulle kunna bli första steget mot kraftigt minskade koldioxidutsläpp, förbättrade möjligheter för utveckling av landsbygden och markant förhöjd tillgänglighet för alla unga som vill använda kollektivtrafik.

Yrkande

Vänsterpartiet yrkar att:

- vi ska införa gratis kollektivtrafik för barn/ungdomar fram till personen fyller 19 år.

Piteå 2023-09-15

Lars Vikström

För Vänsterpartiet Piteå

